REZOLUȚIA (UE) 2023/1948 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 mai 2023

conținând observații care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru bioeconomia circulară în Europa (înainte de 30 noiembrie 2021 – întreprinderea comună pentru bioindustrii) aferent exercițiului financiar 2021

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru bioeconomia circulară în Europa aferent exercițiului financiar 2021,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0093/2023),

A. întrucât întreprinderea comună pentru bioindustrii (întreprinderea comună BBI) a fost creată în mai 2014, prin programul Orizont 2020, pe o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024 ([1]); întrucât în noiembrie 2021, prin Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului ([2]) a fost înființată întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (denumită în continuare „întreprinderea comună BCE") pentru a înlocui întreprinderea comună pentru bioindustrii în cadrul programului Orizont Europa pe perioada care se încheie la 31 decembrie 2031;

B. întrucât obiectivul general al întreprinderilor comune care fac parte din programul Orizont Europa este de a se axa mai pregnant pe obiective și de a încheia parteneriate mai ambițioase cu sectoarele industriale de profil decât în programele anterioare;

C. întrucât întreprinderea comună BCE a fost finanțată în cadrul cadrului financiar multianual (CFM) 2021-2027 cu scopul de a aduce laolaltă toate părțile interesate relevante și de a contribui la transformarea Uniunii într-un protagonist de prim ordin în cercetare, prin implicarea și angajamentul partenerilor în conceperea și implementarea unui program de activități de cercetare și inovare cu valoare adăugată europeană;

D. întrucât în programele pentru cercetare și inovare din CFM, întreprinderile comune au personalitate juridică distinctă și dispun de propria agendă pentru cercetare și inovare pe care o adoptă în domeniul lor strategic de cercetare și pe care o materializează prin cereri de propuneri sau achiziții publice;

E. întrucât întreprinderea comună BCE are ca obiective generale să accelereze procesul de inovare și să dezvolte soluții biotehnologice inovatoare, să accelereze introducerea pe piață a soluțiilor biotehnologice mature și inovatoare existente și să asigure un nivel ridicat de performanță ecologică a biosistemelor industriale;

F. întrucât, pentru a se încadra în durata programului Orizont Europa, cererile de propuneri aferente întreprinderii comune BCE trebuie lansate până la 31 decembrie 2027. întrucât, în cazuri justificate temeinic, cererile de propuneri pot fi lansate până pe 31 decembrie 2028;

G. întrucât membrii fondatori ai întreprinderii comune BCE sunt Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, și o serie de parteneri industriali reprezentați de consorțiul bioindustriilor (consorțiul BIC);

H. întrucât contribuția financiară a Uniunii la întreprinderea comună BCE, cu tot cu creditele SEE, este de până la 1 miliard EUR, din care până la 23,5 milioane EUR pentru costuri administrative; întrucât ceilalți membri ai întreprinderii comune BCE, în afară de Uniune, aduc sau au grijă ca entitățile lor constitutive sau afiliate să aducă o contribuție totală de cel puțin 1 miliard EUR, în care este cuprinsă și o sumă maximă de 23,5 milioane EUR pentru costurile administrative, pe perioada de 10 ani,

([1]) JO L 169, 7.6.2014, p. 130.

([2]) Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului din 19 noiembrie 2021 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 219/2007, (UE) nr. 557/2014, (UE) nr. 558/2014, (UE) nr. 559/2014, (UE) nr. 560/2014, (UE) nr. 561/2014 și (UE) nr. 642/2014 (JO L 427, 30.11.2021, p. 17).

Considerații generale

1. consideră îmbucurător că din raportul Curții de Conturi („Curtea") privind conturile anuale ale întreprinderii comune CBE (denumit în continuare „raportul Curții") reiese că conturile anuale prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune BCE la 31 decembrie 2021, rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului financiar ale întreprinderii comune BCE și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei și că operațiunile subiacente conturilor sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

2. recunoaște că programul Orizont Europa prevede obiective ambițioase pentru întreprinderea comună, care pot fi atinse numai dacă sunt concepute și aplicate soluții eficace care să remedieze deficiențele sistemelor de control intern și să pregătească terenul pentru provocările viitoare generate de înmulțirea responsabilităților, de exemplu în domeniul gestionării și planificării resurselor umane; subliniază, în acest context, că cerințele de calcul și de raportare deosebit de complicate și împovărătoare atrag după sine un risc semnificativ de eroare și solicită, prin urmare, să se analizeze posibilitățile de simplificare ori de câte ori este posibil și compatibil cu cadrul juridic existent;

3. constată că pentru întreprinderile comune nu există o definiție armonizată a „costurilor administrative", care sunt baza de calcul pentru contribuțiile financiare ale membrilor lor și o condiție prealabilă pentru a putea compara aceste costuri; în acest sens, propune să se întocmească orientări comune pentru ca toate întreprinderile comune să adopte o abordare armonizată la clasificarea anumitor categorii de cheltuieli administrative, ca, de pildă cheltuielile pentru consultări, studii, analize, evaluări și asistență tehnică;

Gestiunea bugetară și financiară

4. constată că în decembrie 2020 Consiliul de administrație a adoptat bugetul pe 2021 al întreprinderii comune BCE în valoare totală (buget adoptat și reactivări) de 5 215 066 EUR sub formă de credite de angajament și 174 626 895 EUR sub formă de credite de plată și că nu au existat amendamente;

5. constată cu regret din raportul Curții că rata de execuție a bugetului de plăți al întreprinderii comune BCE pe 2021 disponibil pentru proiectele din programul Orizont 2020 a fost de numai 71 % din cauza unor factori externi, ca pandemia de COVID-19, dar și pentru că un proiect mare din programul Orizont 2020 a fost închis după ce beneficiarul principal a dat faliment în 2021;

6. mai află și că bugetul fostei întreprinderi comune pentru bioindustrii (BBI) a cuprins un excedent bugetar neutilizat din exercițiile anterioare (2018, 2019 și 2020), care a inclus credite administrative de angajament și de plată în valoare de 600 000 EUR, iar pe partea operațională credite de plată în valoare de 46 881 709 EUR; mai constată că creditele reactivate au fost consumate cu prioritate în conformitate cu normele financiare ale întreprinderii comune CBE, până la sfârșitul exercițiului atingându-se aproape 100 % la creditele de angajament administrative, 84 % la creditele de plată administrative și 79 % la creditele de plată operaționale;

7. constată că la sfârșitul lui 2021 Uniunea a contribuit cu 728,228 milioane EUR, iar grupul de întreprinderi din sector a adus contribuții în natură validate de 52,239 milioane EUR, contribuții în numerar de 14,559 milioane EUR la cheltuielile administrative și contribuții în numerar de 3,250 milioane EUR la costurile de funcționare;

8. constată că în ce privește obligațiile operaționale la sfârșitul exercițiului 2021, întreprinderea comună BCE angajase aproape integral suma de 815,8 milioane EUR din contribuția maximă a UE pentru acorduri de grant semnate în cadrul Orizont 2020. mai constată că, din suma angajată, circa 159,6 milioane EUR (19,6 %) mai rămân de plătit în următorii ani; observă, pe de altă parte, că membrii privați își luaseră angajamentul legal de a pune la dispoziție contribuții în natură și financiare în valoare de 266,5 milioane EUR, cu alte cuvinte 56 % din valoarea-țintă indicativă de 475,3 milioane EUR, prevăzută în programele de lucru anuale adoptate ale întreprinderii comune BCE; mai notează totuși că, din moment ce toate cererile din programul Orizont 2020 au fost închise la sfârșitul lui 2020, întreprinderea comună BCE nu va atinge, până la sfârșitul perioadei de programare, valoarea-țintă indicativă prevăzută pentru contribuțiile membrilor săi privați;

9. reține că rata de execuție a plăților întreprinderii comune BCE disponibile pentru proiectele din programul Orizont 2020 a fost de 71 %, explicația posibilă fiind că unele proiectele recente din Orizont 2020 au trebuit să fie suspendate și/sau prelungite, din cauza pandemiei de COVID-19, și că un proiect mare din Orizont 2020 a fost anulat după ce beneficiarul principal a dat faliment în 2021; constată că întreprinderea BCE comună nu a avut deloc credite de angajament operaționale în 2021, întrucât își terminase ultima cerere de propuneri înainte de sfârșitul lui 2020;

10. reține că la sfârșitul exercițiului 2021 contribuțiile în natură totale la activitățile suplimentare raportate de membrii din industrie se ridicau la 1 646,5 milioane EUR, adică 74 % din valoarea-țintă de 2 225,4 milioane EUR. ține totuși să remarce observația Curții că nu a fost încheiat procesul de certificare pentru 715,6 milioane EUR sau 43 % din suma raportată; constată că consiliul de conducere al întreprinderii comune a luat măsuri pentru a asigura atingerea țintei până la sfârșitul programului, aprobând, în februarie 2022, noi investiții în valoare de 658 de milioane EUR ale membrilor din sectorul industrial în activități din 2022 strâns legate de obiectivele strategice ale întreprinderii comune BCE; observă, în consecință, că angajamentul respectiv din partea membrilor privați poate atenua riscul ca întreprinderea comună BCE să nu atingă, până la sfârșitul programului Orizont 2020, valoarea-țintă la contribuțiile în natură pentru activități suplimentare;

11. reține că, după observația Curții din 2020 că lipsesc date despre contribuțiile în natură validate, consorțiul bioindustriilor (BIC) a reușit, prin publicarea raportului anual de activitate pe 2021, să elibereze un număr mare de certificate aferente contribuțiilor în natură ale entităților constitutive ale BIC la activități suplimentare, în principal din 2020, dar și din 2019 și 2018, a căror eliberare a fost întârziată în timpul pandemiei de COVID-19;

12. evidențiază că, legat de riscul identificat de Curte în 2020 ca întreprinderea comună BCE să nu își îndeplinească agenda de cercetare și inovare pentru programul Orizont 2020, realizările operaționale raportate în raportul anual de activitate pe 2021 confirmă că, deși ambii membri ai întreprinderii comune BCE (Comisia Europeană, și consorțiul pentru bioindustrii) și-au redus contribuțiile în numerar, întreprinderea comună BCE a reușit să își atingă obiectivele strategice; apreciază, mai ales, printre reușitele operaționale remarcabile raportate pentru 2021, că au fost finalizate 41 de proiecte, fiind atinși toți indicatorii-cheie de performanță (ICE) legați de performanța proiectelor; apreciază, de asemenea, că rezultatele estimate raportate de proiectele în curs indică faptul că indicatorii-cheie de performanță finali vor depăși cu mult obiectivele stabilite în „Agenda strategică, de inovare și de cercetare: Bioindustrii pentru dezvoltare și creștere în Europa", care a identificat activitățile de cercetare, demonstrative și de punere în producție care vor fi derulate de întreprinderea comună BCE în programul Orizont 2020;

13. reține că în raportul său anual de activitate pe 2021, întreprinderea comună BCE continuă să raporteze valorile reale ale contribuțiilor financiare în natură furnizate de consorțiul bioindustriilor sau de entitățile sale constitutive pentru a atinge țintele stabilite în Regulamentul (UE) nr. 560/2014 al Consiliului ([3]) și că nivelul global al contribuțiilor în natură și al contribuțiilor financiare a atins deja 70 % din valoarea finală planificată de 2,73 miliarde EUR și are toate șansele să atingă obiectivul final respectiv până în 2024;

Performanța

14. reține că directorul executiv a prezentat pentru prima dată consiliului de conducere prioritățile și obiectivele întreprinderii comune BCE pe 2021 la reuniunea din 17 iunie 2020, versiunea finală fiind prezentată și discutată pe 7 octombrie 2020; reține că prioritățile au fost apoi înscrise în planul anual de lucru pe 2021 ca obiective pentru 2021, cu scopul de a lărgi portofoliul de proiecte, menținând, totodată, standardele de calitate pentru a absorbi perioadele de vârf în volumul de muncă; mai reține că s-a asigurat o tranziție lină de la întreprinderea comună BBI la noua întreprindere comună BCE în programul-cadru Orizont Europa;

([3]) Regulamentul (UE) nr. 560/2014 al Consiliului din 6 mai 2014 privind înființarea întreprinderii comune pentru bioindustrii (JO L 169, 7.6.2014, p. 130).

15. observă că, întrucât nu au existat cereri de propuneri deschise în 2021, ultima cerere fiind tratată în 2020, întreprinderea comună BCE a continuat să își gestioneze portofoliul de proiecte, ceea ce a dus la semnarea a 18 acorduri de grant, numărul total de proiecte din portofoliul întreprinderii comune BCE ajungând astfel la 142 (71 de acțiuni de cercetare și inovare, 39 de acțiuni demonstrative, 14 inițiative emblematice și 18 acțiuni de coordonare și sprijin), din care, la sfârșitul anului 2021, 96 erau încă în desfășurare și 46 erau finalizate;

16. reține că în 2021 un contractant extern a efectuat un studiu special ([4]) pentru a valida rezultatele ICP ale celor 32 de proiecte ale întreprinderii comune pentru bioindustrii finalizate până în iulie 2020 și a oferi o evaluare globală a portofoliului de proiecte al întreprinderii comune pentru bioindustrii; constată că exercițiul de validare a analizat rezultatele și efectele indicatorilor-cheie de performanță raportați în raport cu datele justificative furnizate în documentația proiectelor, inclusiv rapoarte periodice, rezultate concrete și rapoarte de analiză întocmite de experți independenți; constată, în plus, că s-a introdus un punctaj de validare pentru a indica măsura în care rezultatele ICP raportate au fost susținute de dovezi;

17. remarcă că majoritatea datelor validate (cam 90 %) au obținut punctaje de 1 sau 2 (punctajele de validare fiind 1, 2 sau 3), fapt ce demonstrează că cadrul pentru ICP stabilit pentru întreprinderea comună BBI oferă o imagine fidelă a rezultatelor și efectelor programului;

18. reține că inițiativele emblematice și acțiunile demonstrative avansate sunt proiectele cu cea mai mare contribuție socioeconomică ca, de pildă crearea de locuri de muncă, dezvoltarea rurală și beneficii pentru producătorii primari, și cel mai mare impact regional, local și asupra piețelor și industriei; ia act de faptul că nivelul de disponibilitate tehnologică al acestor proiecte permite implementarea tehnologiilor la scară mare, preindustrială, implicând actori din întregul lanț valoric, de la furnizori locali de materii prime până la utilizatori finali și autorități locale;

19. reține că reducerea impactului proceselor și produselor industriale asupra mediului este unul dintre obiectivele centrale ale întreprinderii comune BCE; remarcă că o contribuție importantă la atenuarea schimbărilor climatice este reducerea emisiilor de CO_2 și de alte gaze cu efect de seră raportată de 65 % din proiectele întreprinderii comune BCE; ia act de faptul că 29 % dintre proiecte raportează utilizarea/reciclarea de CO_2 eliberat din biooperațiuni, ceea ce înseamnă că își reduc emisiile directe de gaze cu efect de seră;

20. se bucură să afle că în 2021 întreprinderea comună BCE a continuat să obțină performanțe bune la operațiunile de bază în raport cu principalii ICP ai programului Orizont 2020 după care este monitorizată, confirmând tendințele pozitive observate în anii precedenți: indicatorul „Time To Inform” – TTI (timpul de informare) pentru participanții la cererea de propuneri din 2020 a fost atins în ianuarie 2021, înregistrându-se o valoare medie de 137 de zile față de ținta de 153 de zile (100 % la timp); timpul de acordare a grantului (TTG) pentru propunerile reținute din cererea de propuneri 2020 a fost, în medie, de 236 de zile față de obiectivul de 245 de zile și toate acordurile de grant au fost semnate la timp (100 % la timp); timpul de modificare mediu (TTA) a fost de 9 zile față de obiectivul de 45 de zile (100 % la timp); timpul de plată (TTP) pentru prefinanțarea propunerilor reținute din cererea pe 2020 a fost în medie de 9,5 zile față de obiectivul de 30 de zile (100 % la timp), iar pentru plățile intermediare și finale a fost, în medie, de 66 de zile față de obiectivul de 90 de zile (100 % la timp);

21. află că, ca răspuns la o observație privind drepturile de proprietate intelectuală (DPI) făcută la descărcarea de gestiune pe 2020, acordurile de grant semnate de întreprinderea comună BCE corespund modelului de acord de grant publicat de Comisie pentru execuția bugetului Uniunii, fără abateri în gestionarea drepturilor de proprietate intelectuală; mai constată că, în ce privește drepturile de proprietate intelectuală și publicarea rezultatelor, proprietatea asupra rezultatelor proiectului rămâne sub controlul beneficiarilor, care trebuie să îndeplinească anumite obligații privind știința deschisă și accesul la rezultatele cercetării, în conformitate cu secțiunea 3 din modelul de acord de grant Orizont 2020 – Drepturi și obligații privind informațiile preexistente și rezultatele;

([4]) https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf

Achiziții publice, resurse umane și proceduri de recrutare

22. află că, la sfârșitul anului 2021, Biroul de programe al întreprinderii comune BCE era compus din 22 de angajați și că în 2021 au fost lansate patru proceduri de recrutare, soldate cu recrutarea unui responsabil de proiect (agent contractual), a unui asistent pentru relațiile cu părțile interesate și a unui asistent executiv (agenți temporari), a unui asistent pentru comunicare (agent temporar) și a unui asistent financiar (agent contractual); observă, în plus, că, la fel ca în 2020, pentru a face față perioadei de vârf a volumului de muncă, întreprinderea comună BCE a încheiat, prin contractul-cadru al Comisiei pentru servicii interimare, mai multe contracte pe termen scurt pentru servicii interimare, pentru a răspunde nevoilor specifice biroului de programe;

23. constată cu îngrijorare că ponderea medie anuală a personalului interimar a rămas ridicată, reprezentând 19 % din personalul statutar; reamintește că numărul mare de agenți contractuali tinde să mărească semnificativ rata de rotație a personalului întreprinderii comune BCE și să destabilizeze și mai mult situația ocupării posturilor; subliniază, în plus, că recurgerea la personal interimar ar trebui să rămână o soluție temporară, în caz contrar putând afecta negativ performanța generală a întreprinderii comune BCE, împiedicând-o, de exemplu, să păstreze competențe-cheie și să aibă o ierarhie clară a răspunderii și putând genera posibile litigii judiciare și o eficiență mai scăzută a personalului; amintește că întreprinderea comună BCE ar trebui să elaboreze un model sau un ghid oficial despre modul de estimare a nevoilor de personal (inclusiv a competențelor esențiale), cu obiectivul de a optimiza utilizarea resurselor umane;

24. constată din raportul anual de activitate pe 2021 că există un echilibru just între numărul de femei și de bărbați, procentul fiind de 64 % femei la nivelul Biroului de programe, 46 % în grupul reprezentanților statelor (inclusiv supleanți) și 57 % în comitetele științifice; încurajează întreprinderea comună BCE să mențină acest echilibru;

25. atestă că, după cum rezultă din raportul său anual de activitate, numărul femeilor în consiliul de conducere a crescut de la 20 % în exercițiul precedent la 30 % la sfârșitul anului 2021; încurajează întreprinderea comună BCE să depună mai multe eforturi pentru a realiza o pondere echilibrată a femeilor și bărbaților în consiliul de conducere;

26. constată că din 2016 încoace întreprinderile comune nu și-au plătit partea care le revine din contribuțiile angajatorilor pentru personalul întreprinderilor comune, care corespunde raportului dintre veniturile lor subvenționate din afara Uniunii și veniturile lor totale, către sistemul de pensii al Uniunii, deoarece Comisia nici nu a prevăzut aceste cheltuieli în bugetul întreprinderilor comune, nici nu a solicitat oficial plățile; solicită Comisiei să ia măsuri pentru a evita probleme similare în viitor;

27. reține că în 2021 întreprinderea comună BCE a fost, împreună cu alte patru întreprinderi comune, printre fruntași în eforturile de a pune în funcțiune instrumentul SYSTAL, un instrument de recrutare electronică conceput de Oracle și folosit deja de mai multe agenții descentralizate pe care întreprinderea comună BCE l-a aplicat pentru prima dată în septembrie 2021, la publicarea unui post;

28. află că în 2021, pentru a avea siguranța că personalul are competențele necesare pentru funcțiile care îi revin și poate face față mediului de lucru solicitant, departamentul resurse umane a creat un cadru de învățare și dezvoltare, ținând seama de obiectivele anuale ale întreprinderii comune BCE; constată că din cauza pandemiei de COVID-19 toate activitățile de învățare s-au organizat online;

29. ține să remarce că, ca răspuns la o observație privind achizițiile publice primită la procedura de descărcare de gestiune pe 2020, întreprinderea comună BCE a introdus toate măsurile posibile pentru a asigura o concurență cât mai mare cu prilejul procedurilor sale de achiziții publice și în conformitate cu Regulamentul financiar al UE; mai ține să remarce și că întreprinderea comună BCE folosește eTendering pentru a-și publica anunțurile de achiziții publice și a introdus toate cerințele de acces pentru soluțiile de achiziții publice electronice (precum eSubmission), planificate să fie complet integrate în acest sistem până la sfârșitul lui 2022;

30. recunoaște că, ca răspuns la o observație primită cu ocazia procedurii de descărcare de gestiune pe 2020 că nu dispune de o structură de sprijin care să asigure confortul psihologic al personalului, întreprinderea comună BCE a organizat o serie de evenimente pentru a ajuta personalul să facă față provocărilor impuse de pandemie și că au fost stabilite bune practici și reguli de lucru de aur la pregătirea strategiei de „revenire la birou" a organizației în cadrul noilor modalități de lucru;

Controalele interne și auditul intern

31. reține că cadrul de control intern al întreprinderii comune BCE se bazează pe 17 principii de control, este aliniat la cadrul de control al Comisiei Europene și este în vigoare de la 1 ianuarie 2020;

32. reține că rezultatele evaluării sistemului de control intern din 2021 confirmă că întreprinderea comună BCE dispune de un sistem de control care funcționează, deși mai este loc de îmbunătățiri; observă că, în general, toate componentele de control intern funcționează împreună într-un mod integrat, sistemul este conform cu cadrul de control intern, funcționează la un nivel acceptabil de eficacitate și permite un control suficient al riscurilor pentru atingerea obiectivelor de control;

33. reține că în cazul plăților din Orizont 2020, de auditurile *ex post* se ocupă Serviciul comun de audit al Direcției Generale Cercetare și Inovare de la Comisie; constată pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* disponibile la sfârșitul anului 2021 că întreprinderea comună BCE a raportat o rată de eroare reprezentativă de 1,9 % și o rată de eroare reziduală de 1,2 % la proiectele din Orizont 2020 (plăți validate și închise și plăți finale); constată, cu toate acestea, că ratele de eroare prezentate mai sus ar trebui tratate cu prudență, deoarece cum deocamdată nu sunt disponibile toate rezultatele auditurilor, ratele de eroare nu sunt 100 % reprezentative pentru cheltuielile controlate;

34. consideră demn de apreciat că, așa cum s-a întâmplat anul trecut, există dovezi că simplificările introduse în Orizont 2020, împreună cu experiența tot mai mare dobândită de principalii beneficiari, au influențat în bine numărul și nivelul erorilor; constată totuși că beneficiarii tot mai comit erori, de obicei pentru că nu înțeleg bine sau nu respectă normele;

35. evidențiază că constatările Curții au confirmat existența unor erori sistemice persistente legate de costurile declarate cu personalul și că, în special, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) și noii beneficiari sunt mai susceptibili de a comite erori decât alți beneficiari; subliniază că erorile respective apar constant și în rapoartele anuale anterioare ale Curții din 2017 încoace; evidențiază, prin urmare, că simplificarea normelor programului Orizont 2020 pentru declararea costurilor cu personalul și recurgerea pe scară mai largă la opțiunile simplificate în materie de costuri reprezintă o condiție prealabilă pentru stabilizarea ratelor de eroare sub pragul de semnificație; reliefează că întreprinderea comună BCE ar trebui să își înăsprească sistemele de control intern pentru a trata riscul mai mare legat de IMM-uri și de noii beneficiari și încurajează insistent anumite categorii de beneficiari mai predispuse la erori, ca IMM-urile și noii beneficiari, să folosească instrumentul Personnel Costs Wizard; consideră îmbucurător că în 2022 toate întreprinderile comune, pentru a reduce rata de eroare în ton cu măsura propusă de Curte, au început să deruleze acțiuni, printre care se numără testarea unor forme simplificate de costuri, precum costurile unitare, sumele forfetare și ratele fixe;

36. constată că pentru a evalua sistemul de control al plăților operaționale ale întreprinderii comune BCE, Curtea a auditat, la nivelul beneficiarilor finali, eșantioane de plăți selectate aleatoriu din programul Orizont 2020 făcute în 2021, pentru a le corobora cu ratele de eroare calculate la auditurile *ex post* ([5]); observă că într-un caz Curtea a descoperit și a pus la calcul o eroare legată de costurile directe cu personalul declarate în cazul unei persoane care nu era nici angajată de beneficiar, nici contractată direct pentru proiect;

([5]) La operațiunile de plată în contul granturilor testate la beneficiari, pragul de raportare pentru erorile cuantificabile este de 1 % din costurile auditate.

37. reține că, ca răspuns la o observație făcută cu prilejul procedurii de descărcare de gestiune pentru 2020 când Curtea a descoperit erori sistemice persistente în costurile cu personalul declarate de beneficiari și după ce astfel de erori au fost raportate cu regularitate și în auditurile *ex post* ale Serviciului comun de audit, întreprinderea comună BCE rămâne implicată activ în eforturile de a-și îmbunătăți strategiile de control al cheltuielilor, participând la acțiunile comune întreprinse în acest context de guvernanța programelor Orizont 2020 și Orizont Europa, luând, de asemenea, în vizor categorii bine identificate de beneficiari ai fondurilor UE;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și a riscurilor de fraudă

38. constată că, la sfârșitul anului 2021, în registrul riscurilor au fost identificate și descrise în total 11 riscuri, cu grade diferite de importanță, convergență și interdependență; ține să remarce că exercițiul de evaluare a riscurilor desfășurat în 2021 a confirmat tendința din anii precedenți și că unele riscuri suplimentare au fost absorbite sau reduse printr-o mai mare eficacitate a controalelor interne, precum și o dată cu experiența dobândită în activitățile de bază, precum planificarea granturilor, procesele și sistemele programului Orizont 2020;

39. se bucură să afle că, pentru gestionarea potențialelor conflicte de interese, Biroul de programe al întreprinderii comune BCE a elaborat un set cuprinzător de norme și proceduri care sunt aplicate temeinic în întreaga sa structură de guvernanță și că s-au introdus măsuri speciale pentru prevenirea și gestionarea conflictelor de interese în cazul experților care evaluează proiectele și licitațiile;

40. subliniază că de-a lungul anului 2021 aceste sisteme de control au funcționat bine și că nu este de raportat niciun element care ar putea influența asigurarea rezonabilă dată de ordonatorul de credite;

41. reține că, ca răspuns la o observație de la descărcarea de gestiune pe 2020, în raportul său anual de activitate pe 2021 întreprinderea comună BCE raportează autorității care acordă descărcarea de gestiune despre gestionarea riscurilor de fraudă și confirmă că întreprinderea comună BCE a continuat să dea curs efectiv recomandărilor primite în anii precedenți de la Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), căruia îi raportează măsurile luate;

42. reține că, ca răspuns la o observație de la descărcarea de gestiune pe 2020, pe site-ul oficial al întreprinderii comune BCE se publică declarațiile de interese ale membrilor consiliului de conducere însoțite de informații relevante privind activitățile profesionale trecute și actuale ale membrilor;

43. reține că, ca răspuns la o observație de la descărcarea de gestiune pe 2020, întreprinderea comună BCE a introdus o serie de politici și cursuri de formare pentru a combate hărțuirea și frauda, a preveni conflictele de interese și a-i proteja pe avertizorii de nereguli; mai constată că politicile de etică sunt integrate într-o gamă largă de activități și mecanisme de gestionare a riscurilor a căror eficacitate este monitorizată în permanență de serviciile responsabile care sunt bine identificate în structura de guvernanță a întreprinderii comune BCE și că toate sistemele de control relevante sunt testate periodic de serviciul de audit intern și de Curte în calitate de autorități care dau asigurări; reține că întreprinderea comună BCE a raportat de multe ori în rapoartele sale anuale de activitate despre acest mecanism de gestionare a riscurilor și, în special, despre apariția oricăror potențiale cazuri de hărțuire, conflicte de interese și fraude care ar putea genera rezerve în declarația anuală de asigurare însoțitoare furnizată de directorul executiv al întreprinderii comune BCE; constată că raportul anual de activitate pe 2021 al întreprinderii comune BCE nu cuprinde constatări și concluzii care ar putea atrage după sine o rezervă în aceste domenii.